

FAKULTNÍ NEMOCNICE BRNO

**Jak nepřehlédnout riziko maligní
hypertermie
Význam diagnostického svalového
testu**

Ivana Schröderová

XXVI. Kongres ČSARIM 2. – 4. 2019 v Brně

Historický vývoj

60. léta - do praxe zaveden halogenovaný uhlovodík - halotan

- klinická diagnóza „maligní hypertermie“
- mortalita 70-80%

70. léta - objev principu **IVCT**

- cílená diagnostika MH
- **dantrolen** jako kauzální lék

80. léta - zdokonalení monitoringu

- **kapnografie**
- pokles mortality na 20%

90. léta - propofol (TIVA), moderní relaxancia

- detekce rizikových osob, erudice lékařů
- mortalita ve vyspělých zemích 0,2- 2%

2010 a dále – rozvoj metod a praktická dostupnost **molekulární genetiky**

- překryv genotypů a fenotypů MH a MH-related myopatií

Riziko MH

Pozitivní RA

MH diagnóza
Úmrtí v souvislosti
s CA

**Genetická
dispozice**

RYR1 variety

**Svalová
onemocnění**

Myopatie
(kongenitální,
MH related),
Kanalopatie
Myotonie

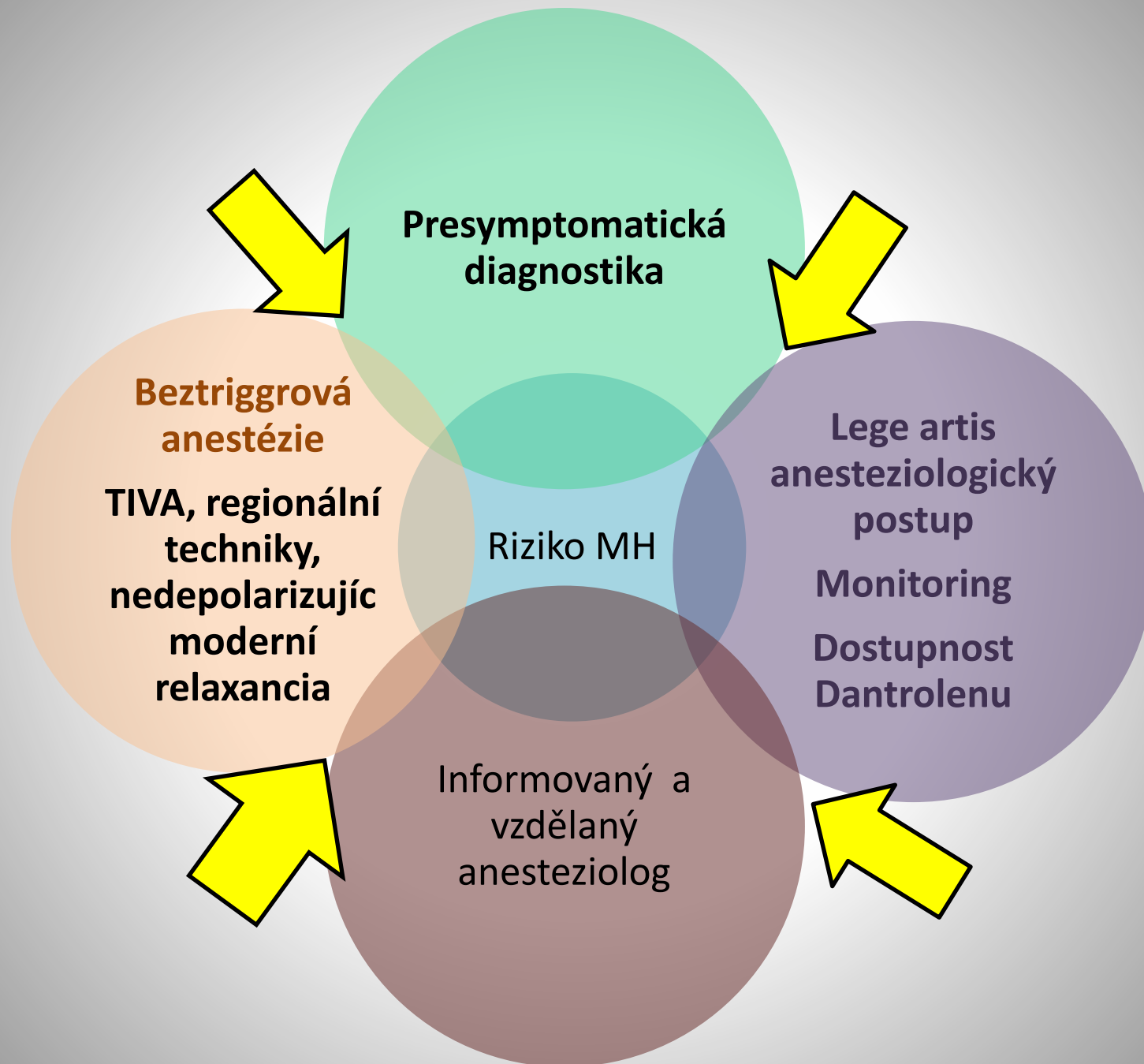
**?
Nemáme
informace**

**Nefarmakol
ogický
trigger**

Stres
Zevní faktory
Hot stress
syndrom

**Farmakologický
trigger**

SCCH
Volatilní
anestetika

Předoperačně

- Vytipování rizikového pacienta (pečlivá anamnéza – výhody AA)
- Standardizované dotazníky
- RA – diagnóza MH, komplikace během CA, úmrtí v souvislosti s CA
- OA – předchozí operace, způsob anestézie, průběh, komplikace
- Kofein
- Komorbidity – svalová onemocnění
- Pacient s MH diagnózou – Guidelines ČSARIM, EMHG

Průběh CA

- SCCH – neadekvátní reakce na dostatečnou dávku
- Jinak nevysvětlitelná tachykardie
- Vzestup ETCO₂
  - Rozvoj tachykardie a vzestup ETCO₂ při adekvátně vedené anestézii a UPV – nutno pomýšlet na možný rozvoj MH krize!
- Diferenciální diagnostika
  - Nedostatečná anestézie, analgésie nebo obojí
  - Infekce nebo septikémie
  - Nedostatečná ventilace nebo přívod čerstvých plynů
  - Prorucha anesteziologického přístroje
  - Hypertermie - vzestup TT cca o 1°C/ 5 min. je příznak spíše pozdní

MH důležité faktory

- Velká variabilita klinického obrazu a časové návaznosti rozvoje kliniky na podání triggersubstancí – minuty až hodiny
- Není specifický příznak
- Vždy mozaika příznaků, kterou je třeba správně sestavit a rychle vyhodnotit
- Klinické formy různé závažnosti
  - spasmus masseterů po SCCH
  - abortivní forma - vyjádřeny jsou pouze některé klinické příznaky
  - fulminantní MH krize (mortalita 0,2 – 2%)
- Dostupnost Dantrolenu (10mg/kg t.h.)

Správná diagnóza + včasné zahájená terapie = rozhodující předpoklad úspěšného „outcomu“ pacienta

Hlášení do CDMH

ARK FNUSA, ARO DN FNB, OLG FNB

- Diagnóza MH v RA, žádost o diagnostiku
- Posouzení rizika MH, suspekce na MH
- Klinické příznaky MH v perioperačním průběhu při CA s užitím trrigersubstancí
- Neobjasněné úmrtí v souvislosti s CA v RA
- Pooperační rhabdomyolýza nevysvětlitelná jiným svalovým postižením
- Rhabdomyolýza po fyzické zátěži, perzistující zvýšená hladina CK, nevysvětlitelná jinou klinickou diagnózou
- Heat stroke syndrom, jsou-li vyloučeny známé predisponující faktory
- Diagnostikované myopathie, RYR1 detekované abnormality

Současné možnosti diagnostiky MH aneb co můžeme nabídnout

- **Konzultace s MH centrem**

Individuální přístup - zvažujeme míru MH rizika, závažnost klinických projevů, dostupnost metody, časové aspekty ... (často plánovaný chirurg. výkon, přání poučeného pacienta atd.)

- **Genetika** + dostupnost, nízká invazivita (stačí poslat krev)

- + zlepšující se metodika, rok od roku více mutací

- nízká senzitivita

- výtěžná pro méně než polovinu pacientů

- **IVCT** + vysoká senzitivita i specifita

- + jasný výsledek pro každého vyšetřeného = diagnóza

- velká invazivita (odběr svalu = operace)

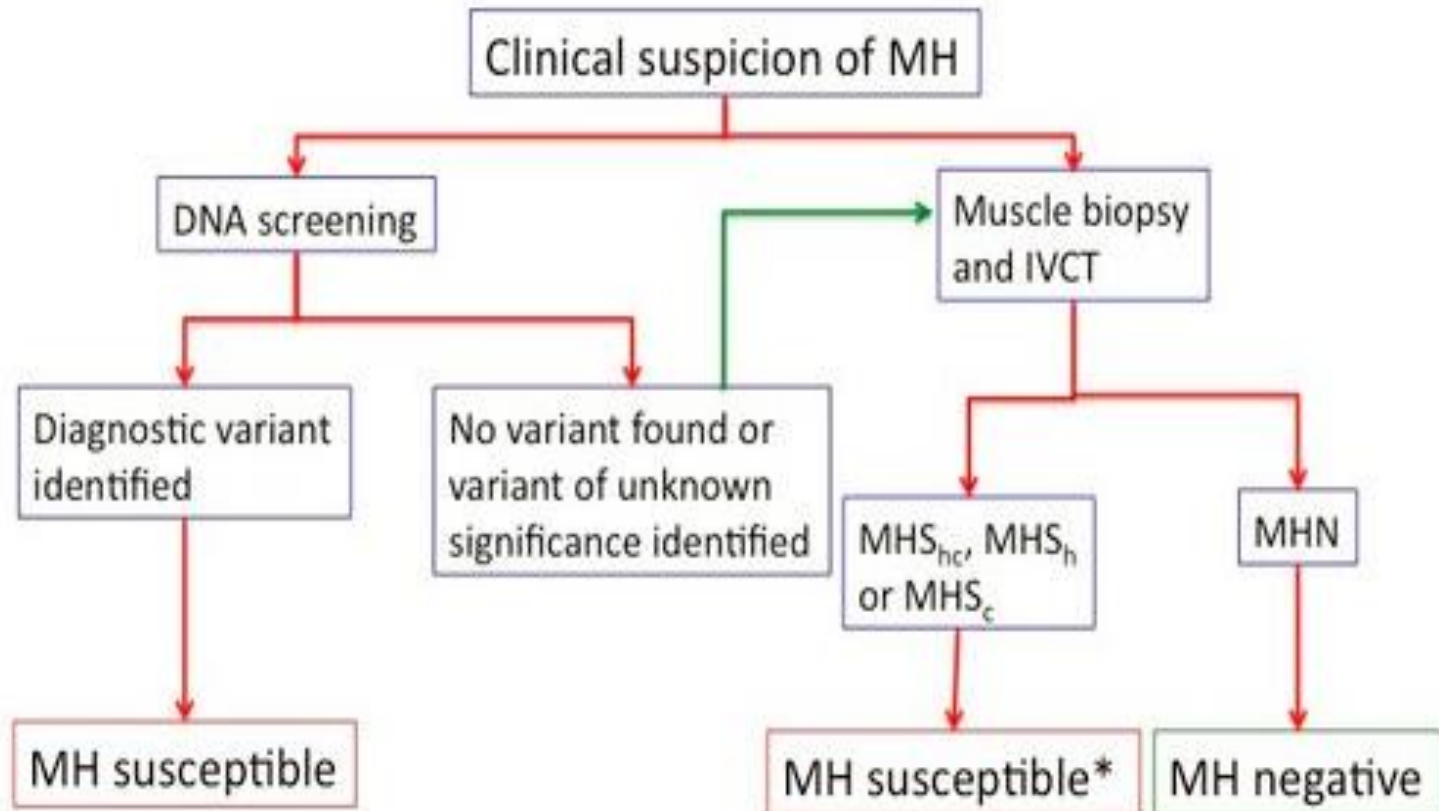
- špatná dostupnost (jediná laboratoř pro ČR a SR)

- technická a materiální náročnost (speciální přístrojové vybavení, oxykarbogen, halotan)

- limitace věkem (hmotností), komorbiditou

IVKT i genetická diagnostika jsou hrazeny ZP

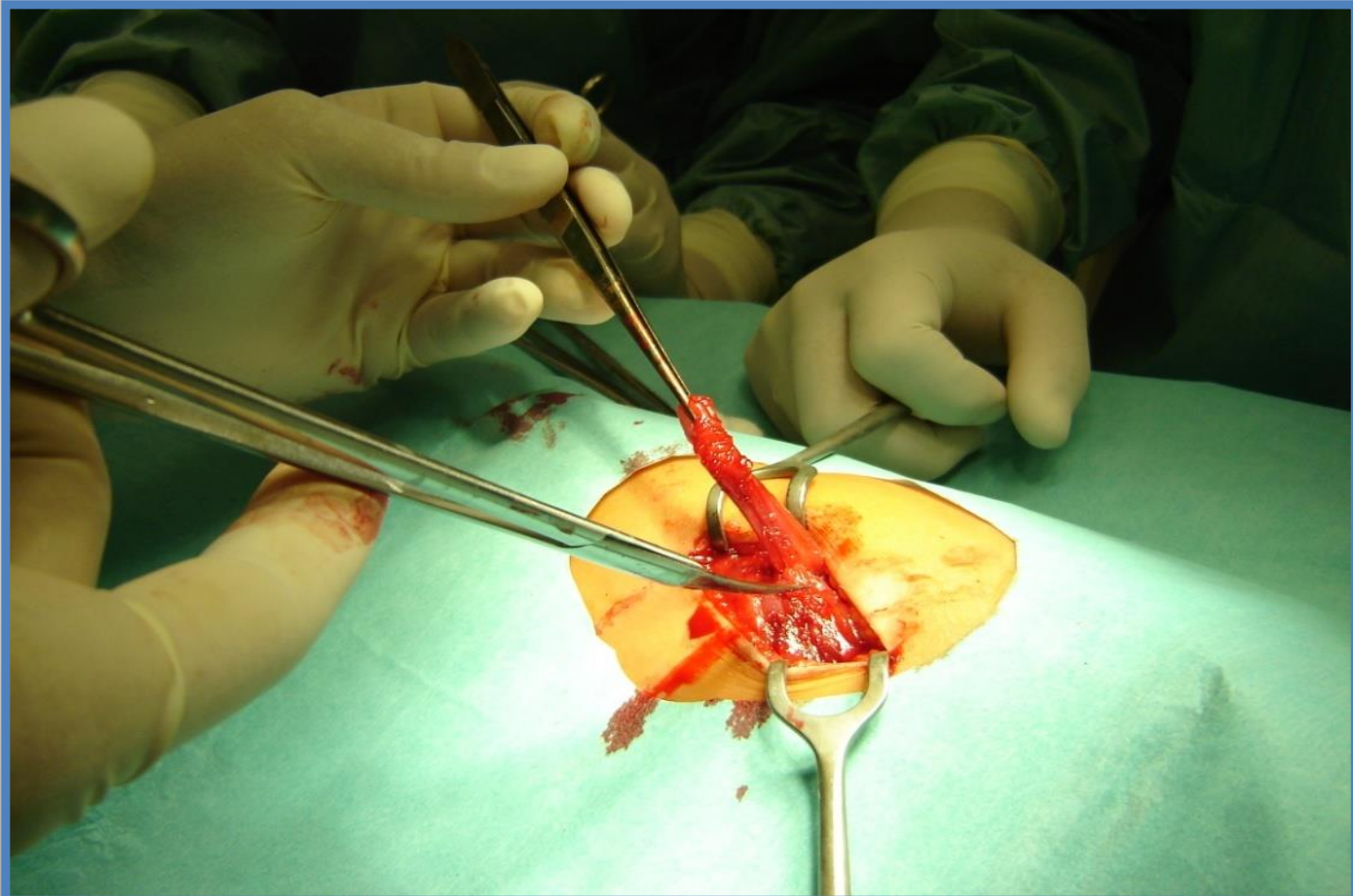
Diagnostický algoritmus

IVKT v praxi

- Pondělí (čtvrtek DN)- hospitalizace na ortopedické klinice
- COS - operační biopsie v beztriggerové anestézii (blok n.femoralis, TIVA)
- Odběr svalu z m. quadriceps femoris velikosti palce dospělé ženy, preparace na jednotlivé vzorky
- Krev + sval na izolaci DNA zmrazen na -80°C (tekutý dusík) pro OLG

Otevřená svalová biopsie

MH laboratoř

IVKT

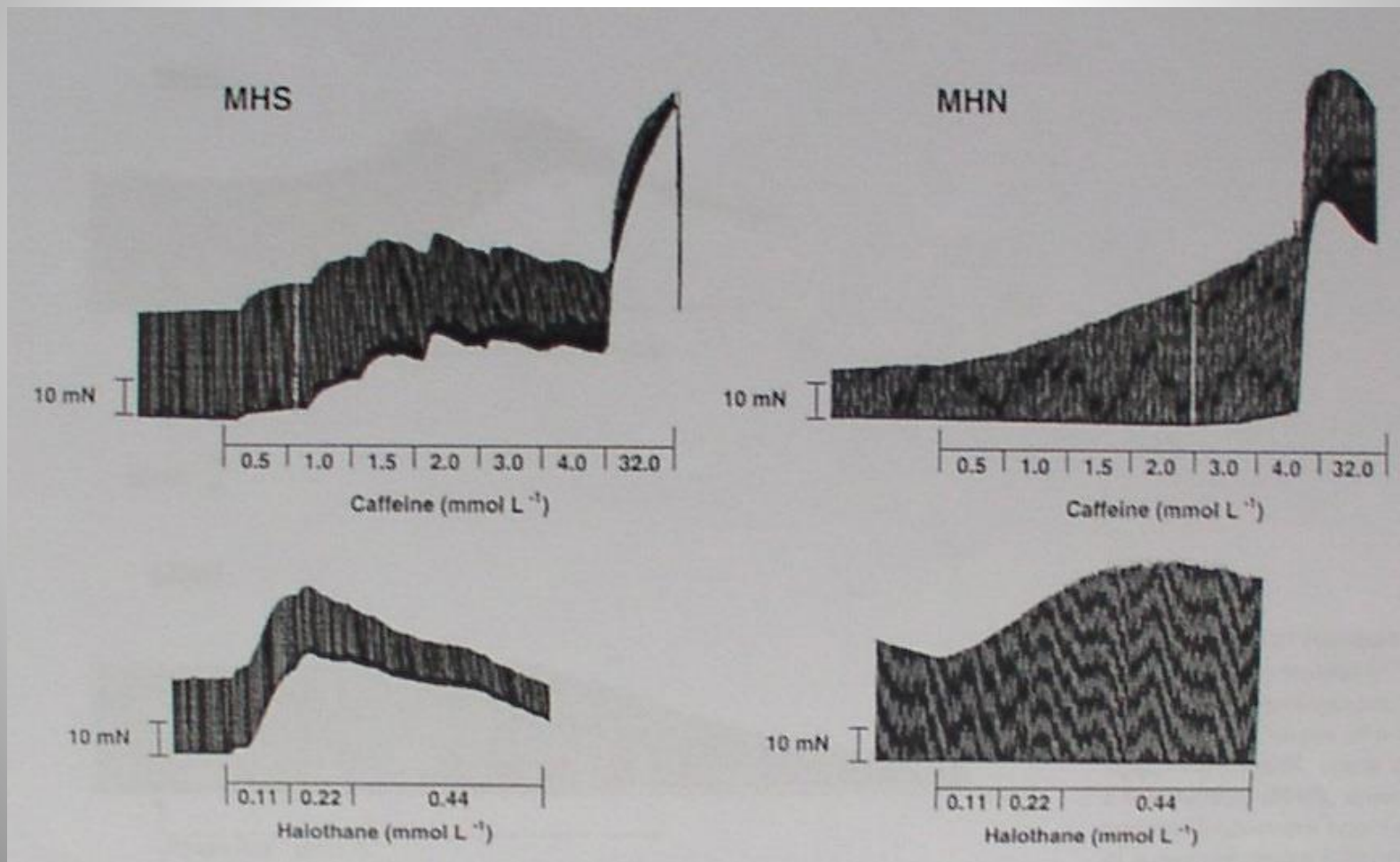

- Krebs-Ringerův roztok
- Oxykarbogen
- 37°C

IVKT

- senzitivita: 99%, specifita 93,6%
- mezinárodní protokol EMHG, MHAUS
- standardní postup - testování svalových preparátů v termoregulovaných lázních
  - vitalita svalu ověřována elektrickou stimulací
  - hodnotí se kontraktury vyvolané stoupajícími koncentracemi testovacích substancí
  - 2 x halotan 0,11; 0,22; 0,44; 0,66 mmol/l
  - 2 x kofein 0,5; 1,0; 1,5; 2,0; 3,0; 4,0; 32 mmol/l

IVKT záznam

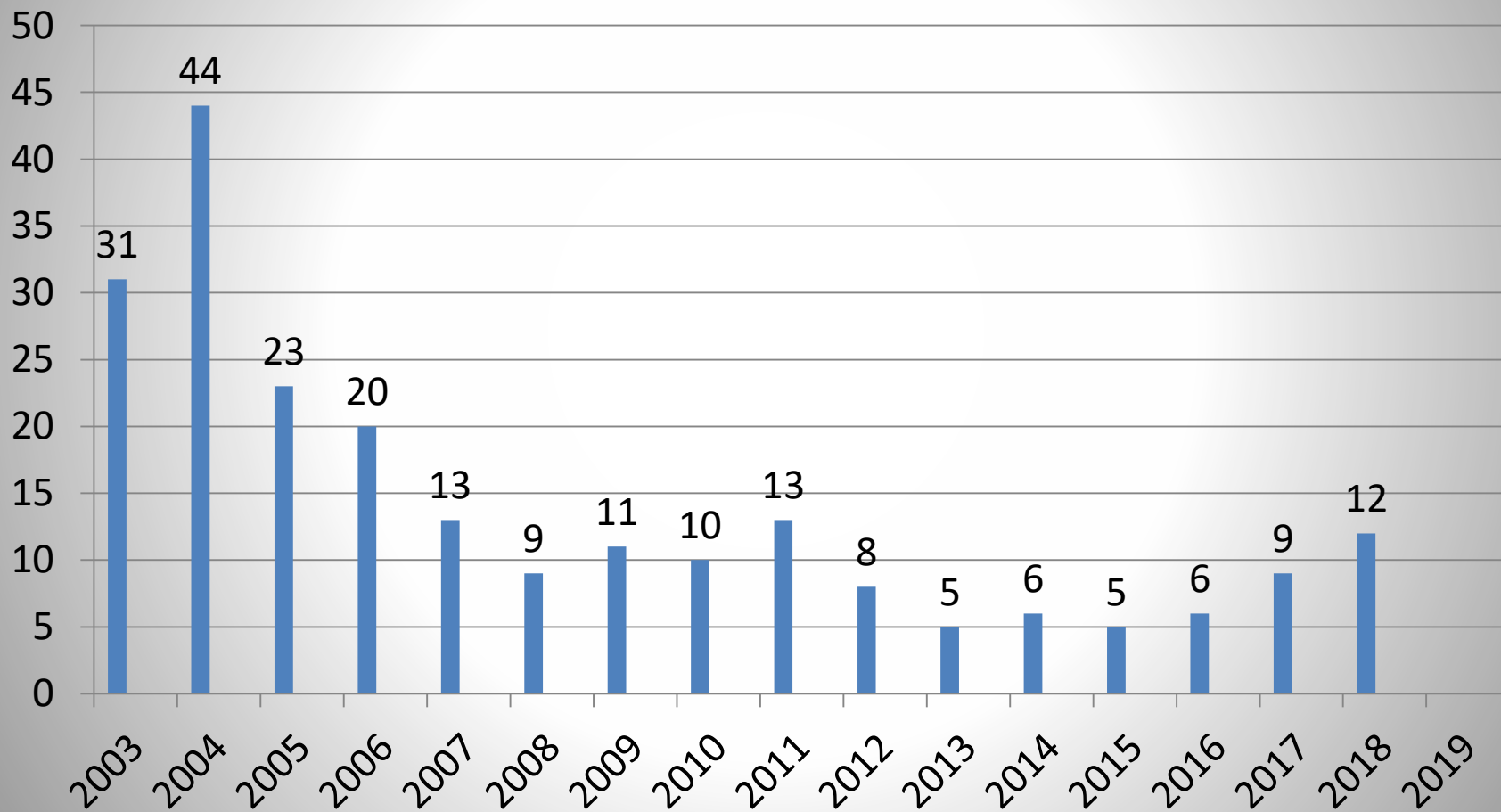

IVKT vyhodnocení

- Všechny testy negativní:
  - **MHN** (non susceptible = MH dispozice vyloučena)
- Pozitivní halotan i kofein:
  - **MHS** (MH susceptible = MH dispozice)
- Pozitivní pouze u jedné z testovacích substancí:
  - **MHE** (MH equivocal = MH dispozice nejednoznačná)
    - **MHEh** – pozitivní pouze halotan, **MHEc** – pouze kofein

Z bezpečnostních důvodů jsou i pacienti MHE skupiny považováni za klinicky pozitivní

Provedené IVKT

Diagnostika MH v ČR +SR

Registrováno 269 MH rodin

391 diagnosticky uzavřených osob

225 IVCT: 121 MHN

104 (57MHS, 37 MHEh, 10 MHEc)

172 genetická dg.: 90 MHS, 82 MHN

V české populaci prokázáno:

**12 diagnostických variant RYR1 z celkem 48
uznaných EMHG**

MH průkaz

MHS, MHE, pozitivní genetická dg

TATO OSOBA BYLA **MHS** TESTOVÁNA V MH CENTRU BRNO,
ČESKÁ REPUBLIKA.

ANESTEZIE PRO MH SUSPEKTNÍ PACIENTY:

UŽIJ JEN BEZPEČNÉ LÉKY

BARBITURÁTY, PROPOFOL, ETOMIDAT, KETAMIN, BENZODIAZEPINY,
OPIOIDY, OXID DUSNÝ, NEDEPOLARIZUJÍCÍ SVALOVÁ RELAXANCIA
A VŠECHNA LOKÁLNÍ ANESTETIKA

MONITORUJ:

KAPNOGRAFIE, PULSNÍ OXIMETRIE, EKG, TELESNÁ TEPLOTA, ARTERIÁLNÍ VSTUP

JE NUTNÉ MÍT K DISPOZICI

MOŽNOST INTENSIVNÍ PÉČE

DANTROLEN

(36 Ampulí = 720 mg)

Informace, kontakt:

Národní centrum pro diagnostiku MH, FN u sv. Anny v Brně, ARK,
Pekařská 53, 656 91 Brno, Tel.: +420 543 182 553, www.mhinfo.cz

MALIGNÍ HYPERTERMIE

CZ-HOTLINE 24H: +420 543 182 580

SPOUŠTĚCÍ AGENS:

**VŠECHNA VOLATILNÍ ANESTETIKA
(HALOTAN, ENFLURAN, ISOFLURAN,
DESFLURAN, SEVOFLURAN) A SUXAMETHONIUM**

IVKT

**ČR: 225 IVKT: 104 = 45,7 % pozitivních
diagnóz**

**I přes svá negativa stále jediná možnost
diagnostiky MH pro geneticky
neinformativní rodiny = pro 47 % rodin**

CDMH - důležité kontakty

ARK FN u svaté Anny v Brně, Pekařská 53, 65691 Brno

- **Hot line +420 605 234 561**
- www.mhinfo.cz
- schroederova@fnusa.cz
- **KDAR FN Brno Dětská nemocnice Černopolní 9, Brno**
<https://www.fnbrno.cz/detska-nemocnice/klinika-detske-anesteziologie-a-resuscitace/centrum-maligni-hypertermie/t4031>
tel.: +420 532 234 404
MUDr. Dagmar Štěpánková, e-mail:
Stepankova.Dagmar@fnbrno.cz
MUDr. Martina Klincová, e-mail:
Klincova.Martina@fnbrno.cz

Děkuji za pozornost

